

Margot Wallström: Utrikesdeklarationen 2018

Talare

Margot Wallström
Utrikesminister

Datum

14 februari 2018

Plats

Stockholm

1 Herr talman, ärade ledamöter, representanter för den diplomatiska kåren, kära
åhörare,

I år är det 100 år sedan riksdagen beslutade om allmän och lika rösträtt för män
5 och kvinnor.

Det är ett bra tillfälle att påminna om det som ger vår demokrati dess liv: de
människor som bär upp den. Folket. Politiker och tjänstemän. Journalister.
Civilsamhället. Vi här i kammaren.

10

Jag säger det här, därför att olyckskorparna nu kraxar om att den stundande
valrörelsen kommer att bli smutsig.

Då vill jag svara: det måste inte bli så. Det bestämmer vi ju själva.

15

Vi, här inne, kan välja att bedriva politiken med värdighet. Vi kan välja att
debattera med respekt – för varandra, och för sanningen.

20

Demokratin är kärnan i Sveriges utrikespolitik. Dess uppgift är att skapa
trygghet när omvärlden är orolig. Utrikespolitiken hanterar de förändringar som
sker runtom oss:

Klimatet, som hotar vår säkerhet.

25

Länderna som sluter sig inåt.

Människorna som flyr.

30

Vår uppgift kan sammanfattas på följande sätt:

Det främsta målet med Sveriges utrikespolitik är att värna om vårt lands och vårt folks trygghet.

- 35 Vi gör det gemensamt med andra, genom en aktiv utrikespolitik där diplomati, dialog och samarbete är våra viktigaste verktyg.

Vårt engagemang för frihandel, jämlikhet och jämställdhet och vårt omfattande bistånd är viktiga delar i denna politik.

40

* * *

Herr/fru talman,

- 45 Sveriges säkerhetspolitiska linje ligger fast. Vår militära alliansfrihet tjänar oss väl och bidrar till stabilitet och säkerhet i norra Europa. Den förutsätter en aktiv, bred och ansvarsfull utrikes- och säkerhetspolitik i kombination med fördjupade försvarssamarbeten, särskilt med Finland, och en trovärdig nationell försvarsförmåga.

50

Sveriges utrikes- och säkerhetspolitik bygger på sammanhållning i EU och ökat samarbete på bred front: i Norden och Östersjöområdet, inom FN och OSSE, med Nato och genom en stark transatlantisk länk.

- 55 Sverige kommer inte att förhålla sig passivt om en katastrof eller ett angrepp skulle drabba ett annat EU-land eller ett nordiskt land. Vi förväntar oss att dessa länder agerar på samma sätt om Sverige drabbas. Vi ska därför kunna ge och ta emot stöd, såväl civilt som militärt.

- 60 Vår säkerhet är beroende av att den europeiska säkerhetsordningen respekteras, och vi ska verka genom EU samt i OSSE och Europarådet för att upprätthålla den.

* * *

- 65 Herr/fru talman,

Sveriges trygghet börjar i vårt närområde. Vår region ska kunna stå emot påfrestningar och motverka försök att skapa splittring och instabilitet. Regeringen arbetar aktivt mot sådana hot, oavsett om de orsakas av terrorism,

på cyber- och hybridområdet eller militärt.

Våra relationer till Estland, Lettland och Litauen är viktiga. I år uppmärksammar vi att det är 100 år sedan de utropade självständighet.

75 Under 2018 har Sverige ett särskilt ansvar för samarbetet mellan länderna runt Östersjön. Vi är ordförande i Nordiska ministerrådet, Barentsrådet och Östersjöstaternas råd, och leder de nordiska och nordisk-baltiska utrikespolitiska samarbetena. Vi vill göra vår region tryggare och mer hållbar, till exempel genom ungdomsutbyten, innovation och digitalisering, klimatsmarta
80 städer samt genom att motverka människohandel.

Ryssland deltar i flera av dessa format. Sverige och EU söker dialog och samarbete med Ryssland inom områden av ömsesidigt intresse – exempelvis klimat, handel och katastrofinsatser. Sådana kontakter bidrar också till vår
85 säkerhet.

Ryssland bär ansvaret för konflikten i östra Ukraina som resulterat i över 10 000 dödsoffer. Vi fördömer den ryska aggressionen, inklusive den illegala annekteringen av Krim. Dessa flagranti brott mot folkrätten är det mest
90 allvarliga hotet mot den europeiska säkerhetsordningen sedan kalla krigets slut. EU:s sanktioner ska bibehållas så länge skälen till att de infördes består. Även den inrikespolitiska utvecklingen i Ryssland är negativ.

* * *

95

Herr/fru talman,

EU finns till för Europas medborgare. Om vi glömmet det riskerar vi att tappa folkets förtroende. Därför måste sociala frågor, rättvisa jobb och god
100 arbetsmiljö få större plats i EU-samarbetet. Det var även temat för EU-toppmötet i Göteborg i höstas.

EU-samarbetet ger oss fred, trygghet och tillväxt. Sverige är aktiva medlemmar i EU, och vi är bekymrade över en växande intolerans och den minskande
105 respekten för rättsstatens principer i vissa medlemsländer.

EU är vår viktigaste utrikespolitiska arena. Vi arbetar för ett EU som är aktivt i världen – i fråga om utrikes- och säkerhetspolitik och med en politik för fri och

110 rättvis handel. EU ska ha en ambitiös klimatpolitik och stå upp för ingångna klimatavtal. Det är också viktigt att EU får ett gemensamt asylsystem som är rättssäkert, humant och långsiktigt hållbart, där alla länder tar sitt ansvar.

Nu utvecklas EU:s gemensamma försvars- och säkerhetspolitik. Vi bidrar till
115 samarbetet Pesco som stärker den operativa förmågan och effektiviteten på försvarsområdet. Tillsammans med Finland och Tyskland leder vi utvecklingen av EU:s civila förmåga att förebygga och hantera konflikter.

Vi beklagar Storbritanniens beslut att lämna EU, och önskar att det sker under
120 ordnade former, samt att EU och Storbritannien fortsatt ska ha en nära relation.

EU-perspektivet ska vara tydligt för länderna på västra Balkan, men det ställer krav på fortsatta reformer – ett arbete vi stödjer. Vi stödjer även länderna i Östliga partnerskapets ambitioner att närma sig EU och genomföra nödvändiga
125 reformer.

Utvecklingen i Turkiet, inklusive återkommande konflikter med kurdiska grupper, är djupt oroande. Det gäller också attackerna i Afrin i norra Syrien. EU ska samarbeta med, men också ställa krav på Turkiet. EU bör inte stänga dörren
130 till medlemskap.

* * *

Herr/fru talman,
135

Globala utmaningar kräver globalt samarbete. Sverige försvarar en regelbaserad världsordning, och vi stödjer FN:s generalsekreterares reformplaner av FN.

Sverige har suttit ett av två år i FN:s säkerhetsråd, där vi deltar i arbetet med att
140 förhindra krig och konflikt.

Vi gör skillnad. Just nu förhandlar vi om en resolution om eldupphör i Syrien, för att fortsätta säkra humanitär hjälp till de miljontals behövande. Vi har en ledande roll i frågor om barn i väpnad konflikt. Vi har väsentligt stärkt FN:s
145 arbete med kvinnor, fred och säkerhet.

På svenskt initiativ har ett enat råd fördömt våldet mot rohingyer i Myanmar.

150 Vi arbetar för att krisen ska få en lösning och för att de som är skyldiga till brott
mot mänskligheten ställs inför rätta.

En brännande fråga på rådets dagordning är Nordkoreas kärnvapenambitioner.
Landets kärnvapen- och missilprogram är ett allvarligt hot mot global fred och
155 säkerhet. Vi driver på för en fredlig lösning och för att sanktionerna mot landet
ska genomföras.

* * *

160 Herr/fru talman,

Den så kallade domedagsklockan, som visar risken för en global katastrof såsom
kärnvapenkrig, ställdes nyligen fram till två minuter före midnatt.

Idag moderniserar nästan alla kärnvapenstater sina innehav. Orosmoln hänger
165 över det viktiga kärntekniska avtalet med Iran.

Den här regeringen arbetar med nedrustning och icke-spridning av kärnvapen,
genom att överbrygga motsättningarna inom icke-spridningsfördraget, NPT,
och stärka dess nedrustningsdimension. Vi kommer även att gå fram med
170 åtgärder för riskreducering och ökad transparens.

Kärnvapenmakterna, i synnerhet USA och Ryssland, har ett särskilt ansvar. Det
är allvarligt att användandet av taktiska kärnvapen diskuteras som en möjlighet.
Vi uppmanar dem båda att istället förhandla om nya nedskärningar av
175 kärnvapenarsenalerna och efterleva avtalet för stopp av markbaserade
medeldistansrobotar.

Ett nytt initiativ i nedrustningsarbetet är FN-konventionen om ett
kärnvapenförbud. En utredning kommer att se på konsekvenserna av ett
180 eventuellt svenskt tillträde.

* * *

185 Herr/fru talman,

Hösten präglades av en enastående rörelse. Den sammanfattas i två ord: Me too.

190 Över hela världen är kvinnor förbisedda vad gäller resurser, representation och rättigheter.

Det är den enkla anledningen till att vi driver en feministisk utrikespolitik. Med full kraft, över hela världen.

195 I Saudiarabien och Iran utbildar vi kvinnor så att de får större makt över sin ekonomi. I Rwanda har vi skapat samhällsdebatt om papparollen. Medlemmar i vårt kvinnliga medlingsnätverk arbetar med Syrien, Afghanistan, Colombia, Ukraina.

200 Sverige är en av de största givarna till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, genom preventivmedel, mödrahälsovård och säker abort. Vi arbetar mot kvinnlig könsstympning.

205 Det är några exempel på vår feministiska utrikespolitik. Och vi ser hur länder tar efter.

Nu bygger vi fler allianser, stärker fler kvinnorättsaktörer, och gör livet bättre för fler människor.

210 Det finns fyra gånger fler artiklar om män än kvinnor på Wikipedia. På internationella kvinnodagen ordnar UD och ett femtiotal ambassader skrifvarstugor för att öka antalet artiklar om kvinnor.

215 I april anordnar regeringen, i samarbete med Svenska institutet och i dialog med riksdagen, Stockholm Forum on Gender Equality: en stor internationell jämställdhetskonferens, dit gräsrotter och högnivådeltagare från hela världen är bjudna. Målet är att sprida resultat, lära av varandra, och inspirera politiska ledare.

220 * * *

Herr/fru talman,

225 Demokratin, mänskliga rättigheter och rättsstatens principer motarbetas i världen. Det betyder att människor får mindre inflytande över sina samhällen,

och mindre utrymme att forma sina liv. Tryggheten i världen minskar.

230 Denna bild bekräftas av de 135 landrapporter om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer som UD presenterade förra året. Rapporterna är en grund för vår dialog med de berörda länderna. Vi har även tillsatt en MR-ambassadör och lagt fram en skrivelse till riksdagen om samma frågor.

235 Sverige står upp mot alla former av rasism och hat. I vårt arbete världen över stödjer vi MR-försvare, hbtq-aktivister, journalister och andra som är utsatta. Vi accepterar aldrig attacker på grund av etnicitet eller religion.

240 Fackliga rättigheter är en demokratifråga. Statsministern har lanserat Global Deal för att främja goda relationer på arbetsmarknaden. Idag är över 75 aktörer anslutna, inklusive 18 länder. Under året etablerar vi en långsiktig struktur för arbetet.

* * *

245 Herr/fru talman,

Sverige har bilaterala relationer med nästan alla världens länder. Genom dialog, både med nära vänner och med dem vars värderingar vi inte delar, gör vi Sverige
250 tryggare.

Relationen med USA är av stor vikt för Sveriges utrikes- och säkerhetspolitik och för vår tillväxt. Därför ska vi fortsätta att utveckla den, baserat på gemensamma intressen och värderingar.

255 Latinamerika gör framsteg. Vi vill fortsätta att stärka våra relationer med regionens länder, och därför presenterar vi nu en handlingsplan för samarbete med Latinamerika.

260 Medan fredsprocesserna i Colombia har väckt hopp, är situationen i Venezuela mycket allvarlig.

Utvecklingen i Asien öppnar nya möjligheter. Vi ökar det politiska och ekonomiska utbytet med Indien och Japan. Vi är starkt pådrivande i EU:s

handelsagenda med Asien och Oceanien.

Vår relation med Kina är omfattande. Landets roll i världen växer, och med det följer ett ökat ansvar inklusive med skydd för de mänskliga rättigheterna.

270

Vi fortsätter vårt långsiktiga åtagande i det hårt prövade Afghanistan. Genom vårt stöd stärker vi stats- och fredsbyggande, och kvinnors deltagande.

275

Listan över konflikter i Mellanöstern är lång. Lidandet de har orsakat kan inte mätas.

280

Vi stödjer en inkluderande process i Syrien för en politisk lösning där kvinnor deltar i förhandlingarna och beslutsfattandet. Vi är en av de största humanitära givarna i Syrienkrisen.

285

Sverige verkar för försoning och stabilisering i Irak efter att Daesh besegrats. Det gäller också relationen mellan Bagdad och den självstyrande kurdiska regionen. Vi bidrar med militär utbildning, säkerhetssektorreform och bistånd.

Vi är aktiva i FN:s säkerhetsråd för att hitta en långsiktig politisk lösning i Jemen och lindra den akuta humanitära krisen.

290

De ökande spänningarna mellan Saudiarabien och Iran bidrar till växande instabilitet i Mellanöstern. Det behövs en politisk dialog dem emellan.

295

Regeringen verkar för en tvåstatslösning baserad på folkrätten i Israel-Palestinakonflikten. Sverige ser då, liksom övriga EU, Jerusalem som framtida huvudstad för två stater. Vi har ett långvarigt vänskapligt engagemang i Palestina. Vi bidrar till dess demokratiska statsbyggande och med stöd till flyktingar genom UNRWA. Vi är en vän till Israel och står upp för dess legitima säkerhetsbehov.

300

Utvecklingen i Afrika är mångskiftande. Några länder har stark tillväxt. Afrikanska unionen stärks och det regionala samarbetet ökar. Samtidigt fortsätter krig och humanitära kriser att tvinga människor på flykt.

Konflikter och klimatförändringar förvärrar säkerhetssituationen i Sahelområdet. Instabiliteten är en grogrund för radikaliserings. Vi tror på

305 samarbete, och deltar i FN:s och EU:s insatser i Mali, stödjer uppbyggnaden av Sahel-ländernas egen säkerhetsstyrka och ökar biståndet till regionen.

Vi ser positiva tendenser i Somalia, samtidigt som Afrikas horn också lider av utdragna konflikter och spänningar. Vi ökar biståndet, och är aktiva för att
310 förebygga konflikter och stärka utsatta grupper.

Maktskiftet i Zimbabwe är en historisk möjlighet. Den nya regeringen måste nu infria sina löften om politiska och ekonomiska reformer.

315 I DR Kongo råder akut politisk och humanitär kris. Vi verkar för ett fredligt och demokratiskt maktskifte och lyfter särskilt vikten av kvinnors deltagande.

Förra året mördades FN-experterna Zaida Catalán och Michael Sharp på uppdrag i DR Kongo. Vi arbetar outtröttligt för att morden utreds och de
320 ansvariga ställs inför rätta.

* * *

Herr/fru talman,

325

När vi verkar för hållbar utveckling och fattigdomsminskning sprider vi trygghet i världen. Därför ska Sverige vara ledande i genomförandet av Agenda 2030.

330 Vi är ett av få länder som ger en procent av vår bruttonationalinkomst till bistånd, och vi arbetar för att fler länder ska nå upp till FN:s mål om 0,7 procent av BNI.

Skatteintäkter är grunden till att bygga ett fungerande samhälle. I maj arrangerar
335 regeringen en internationell konferens om att förbättra utvecklingsländers kapacitet att ta upp skatt.

Klimatet har blivit en av våra största säkerhetsutmaningar. Extrema väderförhållanden tvingar människor att fly, och brist på naturresurser ökar
340 risken för konflikt och krig. Gapet mellan nuvarande åtaganden och nödvändiga utsläppsminskningar för Parisavtalet är "alarmerande stort" enligt forskningen.

345 Sverige tar ansvar. Vi har världens mest ambitiösa klimatlag och vi ger stora
bidrag till utvecklingsländernas klimat-, miljö- och havsinsatser.

* * *

350 Herr/fru talman,

Sveriges utrikeshandel ger oss 1,4 miljoner jobb. Handeln bidrar till vårt folks
trygghet.

355 Ibland ifrågasätts fördelarna med frihandel och fri rörlighet, och
protektionismen ökar. Vi går inte den vägen. Vi ska stå upp för frihandeln,
samtidigt som vi främjar social trygghet och en ambitiös miljöpolitik.

Genom exportstrategin stödjer regeringen svenska företags möjligheter att
360 exportera mer och nå ut till nya marknader. Vi vill ha fler goda investeringar i
Sverige.

Regeringens avsikt är att Sverige ska delta vid världsutställningen i Dubai 2020.

365 * * *

Herr/fru talman,

Utrikesförvaltningens medarbetare arbetar oförtrutet och dygnet runt, bland
370 annat med stöd till svenskar i nöd- och krissituationer utomlands. De flesta
hjälpas i tysthet.

Vi hanterar flera mycket svåra ärenden, och ett antal namn är välkända för alla i
den här kammaren. Vi agerar alltid med deras bästa för ögonen.

375

Under året kommer vi att inleda en konsulär satsning inom området
familjekonflikter, med fokus på frågor om barn- och tvångsäktenskap.

En modern utrikesförvaltning bör avspegla det moderna Sverige. Vi ska ta
380 ytterligare initiativ för att personer med olika bakgrund rekryteras till UD.

* * *

385 Herr/fru talman,

Samma dag som andra världskriget bröt ut skrev Astrid Lindgren följande mening i sin dagbok.

390 Jorden kunde vara en ljuvlig plats att leva på.

Är inte det, trots allt, vad alla människor önskar? Att i trygghet få forma och leva sina liv.

395 Låt oss inte nöja oss med mindre. Låt oss agera med mod och tålamod, och låt oss möta världens oro med en politik för trygghet och framtidstro. I Sverige och i världen.

Källa

400 <div>Manuskript hämtat från regeringen.se (2026-02-27)</div>

Taggar

Politiska tal, Riksdagen, Socialdemokraterna, Utrikesdeklaration

URI

405 <https://www.svenskatal.se/tale/margot-wallstrom-utrikesdeklarationen-2018>

410

415

420